

Open brief aan politiek leiders

Bedrijf geen politiek met onze banen. Wij zijn trots op banen én vooruitgang

Wij, de tienduizenden werknemers in de industrie, maken het staal, de goederen en de energie waar iedere Nederlander dagelijks – vaak zonder er over na te denken – gebruik van maakt. En daar zijn wij trots op! Wij zijn trots op onze bedrijven en trots op wat wij bijdragen aan de Nederlandse samenleving.

Het is terecht dat er veel aandacht is voor klimaat, energie en CO₂-reductie. Maar het is niet terecht dat onze bedrijven worden weggezet als ‘de grote vervuilers’. Niet alleen omdat wij producten maken die onze klanten – al uw kiezers – nodig hebben, maar ook omdat juist onze bedrijven binnen Europa nu al voorop lopen in energie-efficiëntie en lage CO₂ uitstoot per eenheid product.

Ook ons gaan CO₂-reductie en verduurzaming aan het hart. Sterker nog, omdat onze fabrieken veel CO₂ uitstoten, voelen wij een grote verantwoordelijkheid. Juist daarom zijn wij, ver van politiek Den Haag waar er vooral over klimaat gepraat wordt, dagelijks bezig met nieuwe oplossingen. En niet sinds gisteren of vandaag, maar al decennialang. De industrie in Nederland heeft sinds 1990 de uitstoot van broeikasgassen met 32% verminderd, terwijl in de transport en elektriciteit de emissies alleen maar zijn gestegen. Hoezo zijn wij dan ineens de grote vervuilers?

Vaak worden wij door vrienden en familie aangesproken over wat wij doen: “Hoe kunnen jullie nog bij een raffinaderij of chemiefabriek werken?” Ons antwoord is dan: “juist nu!”, want wij dragen bij aan de verduurzaming van onze fabrieken. Voor onze toekomst en die van onze kinderen. Wij hebben laten zien dat door onze ideeën voor steeds betere, steeds duurzamere productieprocessen onze Nederlandse fabrieken nu al behoren tot de Europese en wereldtop. Wij willen daar mee door gaan, maar hebben daarvoor uw steun nodig.

Wat politici van kabinet en oppositie zeggen is: we kunnen als land koploper worden. Wij zeggen echter met trots: laten we dat blijven! Ja, onze bedrijven kunnen op eigen kracht verder verduurzamen, maar ze hebben ondersteuning van de overheid nodig als we sneller willen dan de rest van Europa. Zodat we én duurzamer worden, én concurrerend blijven. Onze bedrijven investeren voortdurend, maar u moet ook begrijpen dat ambitieuze CO₂-reducerende investeringen in de honderden miljoenen en soms zelfs in de miljarden lopen. Dat zijn bedragen die zich niet in vijf jaar terug laten verdienen. Het klimaatakkoord geeft daarvoor ruimte en daarom ondersteunen wij dit.

Natuurlijk maken wij ons als ondernemingsraden zorgen over voorstellen voor CO₂-belastingen op de industrie als geen enkel ander Europees land die overweegt, laat staan heeft. In het slechtste geval storten dat soort belastingen onze fabrieken direct in de rode cijfers, verdwijnen onze banen en importeren we straks staal, benzine of chemie uit landen die minder ambitieus zijn met maatregelen op het gebied van klimaat en broeikasgas emissiereductie. U mag één keer raden of dat beter zal zijn voor het klimaat. In het beste geval blijft het bij politieke retoriek, maar wordt de goede reputatie van Nederland als veilige en voorspelbare investeringsplek bij onze buitenlandse aandeelhouders wel aangetast. Die zijn dan minder geneigd voor Nederland te kiezen als het om innovatieve maar dure investeringen gaat. Andere landen zullen die investeringen dan wél aantrekken met veel slimmer industriebeleid.

Maar er staat veel meer op het spel dan alleen onze banen. In Nederland steken onze werkgevers jaarlijks veel geld en energie in opleidingen aan ROC's, hogescholen en technische universiteiten om de jonge generatie op te leiden. Er zijn samenwerkingsverbanden met high-tech centra, waar onderzoek, ontwikkeling en innovatie van wereldklasse centraal staan. En onze fabrieken ondersteunen een ecosysteem van vele tienduizenden banen bij toeleveranciers in het midden- en kleinbedrijf.

De komende weken zal de verkiezingscampagne natuurlijk over klimaat en CO2-reductie gaan, maar wij vragen u geen politiek te bedrijven met onze banen. Waarom én onze banen op de tocht zetten én het klimaat niet helpen met een klimaatbelasting? U hoeft niet te kiezen tussen dominee en koopman. Het lijkt ons veel logischer en verstandiger te pleiten voor een slim klimaatbeleid dat wel rekening houdt met onze banen en onze gezinnen die daar van afhankelijk zijn.

De provinciale lijsttrekkers zullen terecht aandacht vragen voor het belang van sterke regio's van Limburg tot Noord-Holland en van Groningen tot Zeeland. Voor het duurzamer maken van de industrie en het bevorderen van innovatie, waarbij werkgelegenheid eveneens belangrijk is.

Wij vragen om de ratio, niet om de emotie. Realisme door alle feiten goed op een rij te zetten en verantwoord keuzes maken. Met deze brief willen wij voorkomen dat politieke agenda's die inspelen op de emotie of de waan van de dag er toe leiden dat het kind met het badwater wordt weggespoeld. In vergelijking met de wereld doen wij het in Nederland al goed, beter kan altijd en daar is dan ook bereidheid toe.

Als ondernemingsraden hebben wij de taak zowel het werknemersbelang als het bedrijfsbelang voor ogen te houden. Door de richting waar de discussie nu naar toe gaat, komen beide belangen zwaar onder druk en dat is voor ons onacceptabel. En dat is dan ook de reden dat ook wij ons willen mengen in deze discussie. Wij nodigen u en uw provinciale lijsttrekkers daarom uit voor een bezoek aan onze fabrieken om mét ons en niet over ons te spreken over deze zorgen, uitdagingen en kansen.

Namens de ondernemingsraden van

Esso / ExxonMobil Nederland, Gideon Simmelink
Tata Steel Nederland, Frits van Wieringen
Zeeland Refinery, Fred de Lange
Dow Benelux, Marc Obrie
OCI Nitrogen, Hub van Maris
BP Raffinaderij Rotterdam BV, Arnold Bakels
Yara Sluiskil, Tom de Smit
Sabic Limburg, Jan Gelissen
Trinseo Netherlands BV, Luc Bosiers
Indorama Ventures Europe, Richard Ravesloot
Gunvor Petroleum Rotterdam BV, Arthur Segarra
Air Products Nederland BV, Dennis Boer
Shell Raffinaderij Pernis, Sjoerd Hollander
Shell Chemie Moerdijk, Leander Wageveld
Kemira Rotterdam BV, Frank Keizer
Lyondellbasell, Henk Molendijk
Nouryon, Steven Leijenaar